

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	08 maart 2021
Zaaknummer	
Portefeuillehouder	Mevrouw H.B. Boudewijnse, wethouder
Onderwerp	Pilot glasproject Naarden Vesting

1. Kennisnemen van

De start van een pilot in Naarden Vesting voor het realiseren van isolerende beglazing in historische panden.

2. Inleiding

Twee jaar geleden is in Naarden Vesting een het bewonersinitiatief Naarden Vesting Duurzaam Monument gestart met als doel Naarden Vesting te behouden voor de toekomst door te verduurzamen zonder in te leveren op de beeldkwaliteit van de Vesting. Onderzoek heeft uitgewezen dat het vervangen van de bestaande enkele beglazing door isolerende beglazing een effectieve enkelvoudige maatregel is voor de historische woningen in Naarden Vesting. Het energieverlies door enkelglas ten opzichte van isolerende beglazing bij deze historische panden is 25-30%. Onder bewoners is veel animo voor deze maatregel.

Gezien de grote energiebesparingsopgave die Gooise Meren heeft in de gebouwde omgeving, is het bewonersinitiatief extra welkom. Gooise Meren is één van de tien gemeenten in Nederland waar het gasverbruik per inwoner het hoogst is.¹ Vanuit duurzaamheidsperspectief is het daarom wenselijk om het isoleren en verduurzamen van historische woningen zo laagdrempelig mogelijk te maken.

Glasproject

Het glasproject heeft tot doel om bestaande beglazing te vervangen door isolerende beglazing die past bij de bouwstijlen en uitstraling van Naarden Vesting, en uitgevoerd wordt door een gespecialiseerde en betrouwbare partner. Het glasproject wordt aan de bewonerskant vormgegeven door het glasteam, bestaande uit twee vrijwillige bewoners, ondersteund door de Kwartiermaker wijkgerichte aanpak energietransitie van de gemeente. Het glasteam heeft na veel onderzoek de benodigde kennis en ervaring opgedaan en heeft twee soorten beglazing en een gespecialiseerde leverancier geselecteerd.

Voor inwoners die deelnemen aan het glasproject is een helder stappenplan gedefinieerd, waarvan het aanvragen van de vergunning er één is. In de praktijk blijkt deze stap een groot knelpunt voor bewoners om te daadwerkelijk te besluiten de maatregel uit te voeren.

Vergunningplicht in Gooise Meren

In de gemeente Gooise Meren is het uitgangspunt dat bij het vervangen van beglazing de profilering wordt aangetast doordat de sponningen van buiten naar binnen enkele millimeters worden uitfreest om de isolerende beglazing te kunnen plaatsen. Hierdoor is het uitvoeren van deze maatregel vergunningsplichtig. De kosten voor het aanvragen van de vergunning voor het

---

¹ <https://www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/nieuws/gasverbruik-sterk-regionaal-bepaald.15156146.lynkx>

vervangen van één type raam liggen rond de €1000,-. Deze kosten bestaan o.a. uit het aanleveren van tekeningen, productinformatie en de leges. De procedure verlengt de doorlooptijd voor bewoners voor het realiseren van de maatregel met acht tot veertien weken.

Vervangen van beglazing classificeren als vergunningsvrij onderhoud

De doelstelling van de status van beschermd stads- of dorpsgezicht is het behoud van cultuurhistorische waarden en ruimtelijke kwaliteit. Het gaat hierbij om de beeldbepalende buitenkanten van woningen zichtbaar vanaf openbaar toegankelijk gebied, waaronder de openbare weg. In wet & regelgeving voor beschermd gezicht wordt gesteld dat onderhoud waarbij de detaillering, profilering en vormgeving niet veranderen, zonder vergunning mag worden uitgevoerd. (artikel 2, lid 1 en artikel 4a lid 1 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht)

Bij het plaatsen van dun isolatieglas worden de sponningen enkele millimeters van buiten naar binnen uitgefreesd. De buitenzijde van de gevel blijft in tact en het beeld onaangetast. In alle redelijkheid kan gesteld worden dat deze aanpassing van de profilering niet met het oog waarneembaar is en vanaf de buitenkant dan wel openbare weg niet zichtbaar. Het plaatsen van dun isolerende beglazing doet dus géén afbreuk aan de doelstelling van het beschermd stadgezicht en kan geclassificeerd worden als vergunningsvrij onderhoud. Voor monumentale panden is aanvullende wet & regelgeving van toepassing en vallen buiten de scope van deze pilot.

3. Kernboodschap

Door het glasproject aan te merken als pilot kan op gecontroleerde wijze en zonder risico's worden aangetoond dat het mogelijk is om op basis van bestaande wetgeving voor beschermd gezicht beglazing van niet monumenten te vervangen zonder dat de beeldkwaliteit wordt aangetast indien er gebruik wordt gemaakt van de juiste isolerende beglazing en werkwijze. Het vervangen van beglazing kan vervolgens als vergunningsvrij onderhoud worden geclassificeerd indien wordt voldaan aan bepaalde voorwaarden.

Bewoners worden hierdoor in staat gesteld deze energiebesparende maatregel goedkoper en makkelijker uit te voeren. De gerealiseerde energiebesparing levert een wezenlijke bijdrage aan de besparingsdoelstelling. Tevens zorgt het laten vervallen van de vergunningplicht voor een kostenbesparing aan de kant van de gemeente.

4. Consequenties

Door het vervangen van de huidige beglazing voor isolerende beglazing wordt in (historische) woningen 25-30% energiebesparing gerealiseerd. Deze besparing is een wezenlijke bijdrage aan de besparingsdoelstelling van de gemeente.

Door het vervangen beglazing te classificeren als vergunningsvrij onderhoud wordt het voor eigenaren van niet monumentale woningen in beschermd gezicht financieel en organisatorisch makkelijker en aantrekkelijker om de betreffende besparingsmaatregel te realiseren.

In Gooise Meren zijn vier gebieden met beschermd gezicht, met in totaal 4.460 woningen (bron: allecijfers.nl). Dit is 16,8% van de het totaal aantal van 26.508 woningen (bron: allecijfers.nl) in Gooise Meren. Indien blijkt dat op basis van de resultaten van de pilot vervanging van beglazing

vergunningsvrij kan worden gerealiseerd dient dit als input voor nieuwe erfgoed waardoor alle bewoners van beschermde gezichten geholpen worden om deze maatregel te nemen.

Door het laten vervallen van de vergunningplicht worden tevens aanzienlijke kosten bespaart aan de kant van de gemeente. Bij de vergunningsprocedure zijn diverse ambtenaren betrokken voor de ontvangst, controle voorbereiding, behandeling en afronding van de vergunningsaanvraag. Daarbij dient elke aanvraag door de kleine commissie van het CRK&E beoordeeld te worden. Deze handelingen dienen allemaal gedaan te worden met bijbehorende kosten voor een maatregel die bijdraagt aan de besparingsdoelstellingen van de gemeente.

De resultaten van deze pilot zijn interessant voor Gooise Meren en voor de andere samenwerkende gemeenten binnen de regio Gooi en Vechtstreek.

5. Communicatie en participatie

Het glasproject is een bewonersinitiatief en van onderaf georganiseerd omdat bewoners dit graag willen. De organisatie van het gehele project, inclusief alle communicatie, bewonersavonden, organiseren van de collectieve inkoop, contacten met bewoners etc. wordt door het glasteam vormgegeven.

De communicatie over het glasproject wordt vormgegeven in samenwerking met het bewonersplatform Naarden Vesting en met energiecoöperatie Wattnu vormgegeven. Alle informatie over het project is te vinden op de webpagina wattnu.org/glasproject. De communicatie met de deelnemers van het glasproject wordt door het glasteam verzorgd. Als het glasproject als pilot wordt aangemerkt zal het glasteam aanvullende communicatie verzorgen naar de bewoners van Naarden Vesting.

6. Vervolg

De pilot wordt uitgevoerd op basis van een concreet pilotplan Glasproject Naarden Vesting. In dit plan wordt de onderzoeksvraag, de scope, aanpak, organisatie, planning en evaluatie duidelijk beschreven. Tijdens de evaluatie wordt op basis van verzamelde informatie de onderzoeksvraag beantwoord. En wordt er gekeken hoe de resultaten en bevinden zorgvuldig vertaald kunnen worden naar duurzaam nieuw erfgoed beleid.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

Margriet van Schaik,
Waarnemend
gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester